

C

INGVAR AMBJØRNSEN

FRĂȚI DE CRUCE

Traducere din limba germană de
Monica-Livia Grigore

1

— Când eram copil, îmi plăceau la nebunie coacăzele roșii, zise Kjell Bjarne. Acum nu le suport.

Felul în care o spusese mă făcu să cred că între timp s-a întâmplat ceva. Asta nu era cine știe ce surpriză, de vreme ce-și trăise deja o jumătate din viață. Și undeva, pe drum, își pierduse gustul pentru înțepătoarele fructe de pădure.

Eu unul n-am nimic împotriva coacăzelor roșii. Îmi plac coacăzele roșii. Dar mi-am pierdut de-a lungul anilor capacitatea de a mă bucura. Viața n-a mai fost așa de haioasă ca atunci când eram copil. Dar n-am zis nimic. N-aș fi făcut decât să-l tulbur. Pe urmă, e ciudat – când spui ceva cu voce tare, devine cumva de două ori mai adevărat. Și, în cazul ăsta, de două ori mai puțin gustos.

Oricum, nu prea aveam de ce să mă plâng. Zău așa! Ba chiar dimpotrivă – adevărul e că am fost un tânăr răsfățat. La fel ca mulți tineri din țara asta. Nu trebuia să mergi în Africa dacă voiai să găsești oameni într-o situație mult mai proastă. Nu trebuia decât să arunci o privire la negrii din Oslo ca să-ți dai seama imediat cum stau lucrurile. Din câte-mi dădeam seama, erau tratați ca niște criminali. Chiar și de către poliție, sau mai degrabă tocmai de către poliție. „Vino-ncoa’, Sambo“, zicea poliția. „Ia s-aruncăm noi un ochi peste actele tale false.“ Ei bine, asta puteai citi prin ziare.

Kjell Bjarne stătea la fereastră, holbându-se jos, la stradă. Mă întrebam ce-o fi văzut de i-a amintit deodată că nu-i mai plac coacăzele roșii. Dar știam că e mai bine să nu întreb. Se prea poate să nu fi văzut nimic care să aibă vreo asociere logică cu coacăzele roșii. Nici măcar o broscuță Volkswagen roșie. Pur și

simplu spunea ce-i trecea prin minte. Așa era el. Prima dată când l-am întălnit m-a întrebat dacă știu ceva despre vaci. Ceea ce, bineînțeles, nu știam. Și când l-am întrebat mai târziu de ce m-a întrebat tocmai lucrul ăla, mi-a răspuns că habar n-are, că nu-i vine în minte nici cea mai vagă idee. Mi-a luat foarte mult timp să mă apropiu de el. Și chiar mai mult, să-ndrăznesc să-l las pe el să se apropie de mine.

Dar acum suntem frați de cruce. Involuntar, luați aminte, dar sângele nostru s-a amestecat.

— Stai jos, îi spusei. Nu mai sta acolo ca o mobilă.

Știam prea bine cât e de ușor să descoperi că ești tras pe linie moartă atunci când începi să observi realitatea prin fereastră unui mic apartament. Până să prinzi de veste, ai și pierdut contactul cu lumea reală. Acum, că aveam un țel comun, trebuia să folosim toate mijloacele posibile pentru a reveni în circuit. Să luăm parte la viața de toate zilele, așa cum e ea. Erau capcane peste tot; era ca și cum ai fi încercat să-ți găsești drum prin câmpurile minate de la Verdun.

— Stai jos, îi repetai.

Făcu întocmai și se așeză pe marginea canapelei, holbându-se la mâinile sale uriașe. Bănuiam că știe ce-o să urmeze.

— Știi ce zi e azi? îl întrebai fără nicio remușcare.

— E joi.

— Joi, cincisprezece, insistai, ceea ce înseamnă că o să vină Frank.

Începu să-și frece tâmpurile cu pumnii, semn sigur de nelișițe și de vină.

— Îmi pare rău, îi zisei, dar trebuie să rezolv problema asta cu el. Dacă nu încetezi cu tâmpeniile alea de linii erotice, n-o să mai avem telefon. Asta înseamnă – nu vom mai putea să ne permitem să-l păstrăm. E cât se poate de simplu!

Lăsă pumnii în jos, privindu-i fix.

— N-am sunat pe nimeni.

— Nu, îi zisei. Ai sunat la o înregistrare. Înregistrarea unei voci de femeie care-ți spunea că e înnebunită după trupul tău. Că se gândește la toate chestiile pe care o să i le faci. Te-am au-

zit aseară! Te-am auzit cum te-ai ridicat și-ai umblat împleticit pe-aici cu telefonul.

Trase aer adânc în piept.

— Ah, nu-i spune lui Frank.

Nu mai puteam suporta privirea lui de câine bătut. Arăta ca un cocker spaniel căruia tocmai i-a fost suflată friptura de sub nas după ce n-a mâncat nimic paisprezece zile. Totuși, nu era momentul să îl iau cu binișorul și să las loc de-ntors. M-am chinuit foarte mult să învăț să vorbesc la telefon, și acum, că ajunseseam să mă pricep cât de cât la aparatul ăsta practic, aveam de gând să-l păstrez, cu orice preț. Devenisem un om al telefonului, și n-aveam de gând să-l las pe Kjell Bjarne să strice totul. Ultima factură fusese astronomică. A trebuit să trăim cu pâine uscată și supă la plic săptămâni întregi. Frank a zis că ne face bine, că e cea mai bună metodă de a învăța. „Cum vreți voi“, a zis Frank. „Convorbiri murdare sau o masă decentă. Cu banii pe care-i primiți, se poate trăi chiar bine. Contează numai cum vreți voi să cheltuiți banii.“

Și avea dreptate. Responsabilitatea era a noastră. Am învățat asta la Centrul de Reabilitare Brøynes, unde m-am întâlnit prima oară cu Kjell Bjarne.

Asta însemna că responsabilitatea e a mea. Dintre noi doi, eu țineam băierile pungii. Kjell Bjarne își pierdea mințile de câte ori avea bani în buzunar. Dar, pe de altă parte, era un bucătar bun. Era cel mai tare în bucătărie. Eu țineam socotelile și Kjell Bjarne gătea și prăjea. Era cât se poate de simplu! Când era pus pe șotii, Frank ne spunea „cei doi burlaci descurcăreți“.

Kjell Bjarne mă rugă din nou să nu-i spun lui Frank.

Dar nu puteam să-i promit nimic. Rolul de trădător e complet străin de natura mea, dar, după cum am observat, asta nu era chiar o trădare. Era vorba despre respectarea unei înțelegeri, iar înțelegerea era că o să discutăm orice problemă sau nemulțumire cu Frank, să spunem totul pe șleau, așa încât să ne putem continua viața normală, de zi cu zi. Telefonul face parte din viața normală. Așa stau lucrurile.

A fost nevoie de un efort supraomenesc ca să pătrund chestia asta cu telefonul. În toți anii în care eu și Mama am trăit într-un

soi de tovărășie întinzătoare de nervi, ea a jucat rolul de purtătoare de cuvânt ori de câte ori lumea de afară pătrundea în realitatea noastră, sau trebuia contactată prin bătrâna invenție a domnului Bell. Eu unul găseam că e imposibil să porți o conversație inteligentă cu o persoană pe care n-o vezi. Mă zăpăceam foarte ușor stând așa și încercând din greu să-mi imaginez cum arată persoana cealaltă și ce e prin cameră în jurul ei. Dacă era cineva pe care-l știam, îmi răscoleam memoria după orice detaliu al feței respectivului, încercând s-o reconstruiesc cât de bine puteam. Iar dacă era cineva pe care nu-l cunoșteam, totul se făcea bucați, pentru că imaginația mea o lua razna complet. Pur și simplu nu puteam comunica cu o voce fără trup. Pentru a înțelege ce se spune, trebuia să fiu capabil să invoc în minte o ființă în carne și oase.

Odată, când eram singur acasă, a sunat o femeie de la asistența socială. Până la urmă a trebuit să mă dau bătut și să pun receptorul jos. A fost o înfrângere rușinoasă, care nu a trecut neobservată. Pur și simplu nu mi-am putut da seama cu ce e îmbrăcată sau ce coafură are. O parte din creierul meu evoca o tânără cu părul negru și tunsură băiețească, de paj, o mică bunăciune proaspăt absolventă de colegiu, cu nas drept și buze pline, roșii. Înfometată și supusă în același timp. Pe urmă însă, o altă parte a creierului mi-a suprapus o altă imagine: o față transpirată și flască. Cu pori largi și o piele nesănătoasă, cleioasă. Cu ochi sfredelitori care se uitau la ceva ce eu nu puteam vedea, dar știam că e indecent, ba chiar un pic amenințător. Probabil o sculptură obscenă din Grecia Antică, pe care o ținea pe birou. Așa cum am zis, am lăsat receptorul jos și pe urmă, ca să mă protejez, am tras telefonul din priză. Am luat un perdaf înspăimântător când s-a întors Mama, și, de atunci, îmi bag degetele în urechi de câte ori sună telefonul.

Totuși, urmând sfaturile lui Frank, lucrurile s-au îmbunătățit considerabil. M-a ajutat să mă relaxez. M-a învățat să mă joc la telefon. Mai întâi am cumpărat un cablu de zece metri, așa încât să mă pot mișca în voie cu el, și chiar să-l duc dintr-o cameră în alta. În toți anii în care am trăit acasă, telefonul avea întotdeauna locul lui, pe o măsuță lângă televizor. Firul ajungea doar până

la priza din perete. Eu și mama nu ne-am gândit niciodată să imităm apucăturile cu telefonul pe care le vedeam prin filmele americane, în care oamenii se plimbau liniștiți dintr-o cameră în alta, pălăvrăgind fără oprire. Sau, dacă nu, stăteau întinși într-o ținută seducătoare pe o cuvertură roz, sorbind dintr-un Martini și vorbind cu iubitul din Illinois.

Mama, care-și amintea când a fost inventat telefonul, a avut toată viața un respect profund pentru el. De câte ori suna, lăsa totul și fugea să răspundă, de parc-ar fi simțit o teamă cumplită că ar putea pierde un lucru vital. Iar pe parcursul conversației, rămânea dreaptă în picioare până când se încheia. N-am văzut-o niciodată așezată când vorbea la telefon; de fapt, sunt sigur că ar fi considerat asta o lipsă de respect față de domnul Bell, sau față de persoana de la celălalt capăt al firului. Kjell Bjarne încă nu venise când a fost instalat telefonul în noul nostru apartament, așa că, fără să stau pe gânduri, am copiat vechiul aranjament, cu telefonul lângă televizor și cablu scurt. Kjell Bjarne l-a luat de bun, așa cum face cu mai toate lucrurile. Nu-mi amintesc să fi discutat despre asta.

Pentru început, Frank m-a pus să fac plimbări de unul singur, pe uscat, prefăcându-mă că vorbesc cu cineva și trăgând cablul după mine dintr-o cameră în alta. Din sufragerie în bucatărie, din bucatărie în dormitor. Cum era și normal, m-am simțit ca un idiot, dar am așteptat să iasă Kjell Bjarne din casă și am început să fac exerciții. Bineînțeles, știa ce problemă am – doar mă cunoștea. Și tot am considerat că n-ar fi potrivit să audă conversațiile imaginare pe care le purtam cu răposata mea mamă, ori cu tatăl mort înainte de a mă naște eu. Ca să nu mai vorbim de tiradele mele împotriva cutărui sau cutărui politician, sau de cuvintele blânde șoptite unor femei inexistente. Mă plimbam strigând sau gângurind în funcție de starea care-mi venea. Și, după o vreme, a început să-mi placă.

Pe urmă a fost introdusă faza a doua. Frank mă suna la o oră stabilită. La început stăteam țepăn și încordat, refuzam să scot un cuvânt, dar treptat fălcile mi s-au relaxat și cuvintele au început să iasă. Vizita la Frank și faptul că am văzut unde ține telefonul m-au ajutat foarte mult. La următoarea convorbire eram mai

puțin dezorientat. Mi-am putut imagina foarte clar cum vorbește cu mine, așezat la birou în scaunul lui albastru, privind-și grădina cu meri aliniați pe rânduri. Dar Frank tot a considerat că am pus prea mult accent pe detalii și a zis că ar fi mai bine să încerc să-mi stăpânesc imaginația și să mă obișnuiesc să rămân concentrat pe conversația pe care o port. Să ascult ce mi se spune. Așa că, după o vreme, a început să mă sune la întâmplare, din cabinetele de prin oraș. Încet-încet, fobia mea a început să dea înapoi, iar acum am ajuns la stadiul în care vocea mea e cât se poate de fermă, ori de câte ori vorbesc la telefon. Îmi spun numele întreg, menționez scopul apelului și ascult cu atenție ce are de spus persoana de la celălalt capăt al firului. Nici prin cap nu-mi mai trece să întrerup convorbirea la jumătate și să închid; de fapt, asta mi se pare o absurditate.

Recunosc că la început amândoi am fost entuziasmați de liniile erotice. Cât eu și Kjell Bjarne eram la Centrul Brøynes, serviciile astea au fost îmbunătățite considerabil, așa că pe urmă, când avem telefonul nostru și nimeni nu ne putea prinde cu mâța-n sac, pur și simplu cedam tentației. De fapt, există două tipuri de servicii. Unul la care poți vorbi cu o femeie adevărată, și o alternativă ceva mai ieftină, la care vocea femeii e înregistrată pe bandă. Evident, prima chestiune nu intra în discuție. Am încercat de câte ori punându-l pe Kjell Bjarne să vorbească, dar n-a făcut decât să bolborosească și să se bâlbâie. Nici chiar el nu știa cum se face în situații de-astea. Dar înregistrările... ei bine, o vreme ne-am distrat pe cinste cu ele. Cu imaginația mea un pic cam hiperactivă, n-aveam niciun fel de problemă să mi-o închipui pe Patricia întinsă pe canapea, gemând de plăcere și jucându-se cu o banană sau cu orice altceva avea la îndemână. Și ce limbaj foloseau fetele alea! Ne înroșeam până-n vârful urechilor cum stăteam acolo, cap în cap, cu receptorul între noi. Una dintre ele a folosit chiar telefonul, și am auzit pârâituri când plasticul a trecut prin părul încrețit, în timp ce din fundal se auzea vocea ei strangulată strigând că mai vrea. Eu și Kjell Bjarne eram paralizați de poftă.

Dar, așa cum am zis, într-o zi a venit factura. Atunci mi-a devenit clar, și i-a devenit clar și lui Kjell Bjarne, cât era de dezgustător și cât de umilitor era pentru femei. Trei mii de coroane

norvegiene înseamnă o grămadă de bani pentru doi bărbați care trăiesc din ajutor social și pun deoparte pentru un video. Am socotit că asta ne-a întârziat proiectul cu videocasetofonul vreo jumătate de an, și asta l-a făcut pe Kjell Bjarne să înțeleagă gravitatea situației. Cel puțin așa am crezut. Până acum.

— Dacă mă pârâști lui Frank, să-ți gătești singur, mă amenință Kjell Bjarne. Că eu mă mut.

— Dacă nu încetezi cu prostia asta, niciunul dintre noi nu va mai avea *ce* găti! ripostai eu. Și unde o să te muți, când ai contul descoperit cu câteva mii de coroane? Nici Armata Salvării nu te-ar lua. Nu ești alcoolic! Cât timp ai făcut asta pe ascuns?

— N-am făcut-o. Numai că azi-noapte n-am putut să dorm. M-au răpus. Tâmpeniile din capul meu.

— Deci ai făcut-o numai o dată? Spune adevărul, că iese la iveală, oricum, când vine factura.

— Doar acum și... încă o dată.

— Bine, zisei eu mărinimos. N-o să spun nimic. Dar trebuie să-mi promiți că o să vorbești cu Frank despre tâmpeniile tale.

— De ce?

Se holba la mine, dar se vedea că e ușurat.

— Trebuie să găsești altceva de făcut, nu să asculți obscenități al naibii de scumpe ori de câte ori îți se face frică, îi zisei.

— Nu mi s-a făcut frică. Eram doar supărat pe mama.

— Tot aia. Impulsul costă la fel, indiferent dacă îți-e frică sau ești nervos. Puteai să suni la linia de ajutor creștin. E gratuit, cred.

— Nu e chiar același lucru, deși... este.

— Cine știe, îi zisei. În biserică s-au întâmplat o mulțime de lucruri de când am avut noi confirmarea. Dacă e să ne luăm după ziare, sunt șanse bune să nimerești la aparat o predicatorie lesbiană și, dacă-i spui cât de rea era mama ta, poate o faci să geamă nițel.

Din nou eram frați de cruce. Începurăm să râdem așa cum o fac frații de cruce. Un răs puternic și dogit.

Kjell Bjarne se duse în bucătărie să facă de mâncare. Îl auzeam scotocind prin oalele din bufet, mormăind ceva legat de predicatoriile lesbiene.

— Chiftele de carne sau chiftele de pește?

— Chiftele de carne și chiftele de pește, strigai. Nu știi din ce motiv, eram într-o dispoziție curajoasă și făceam pe grozavul trosnind cu ziarul în stânga și-n dreapta.

Frank a venit la șapte, conform înțelegerii. La șapte fix, exact cum a zis. Când parca mașina în curtea din spate, eu și Kjell Bjarne eram deja pe fereastra bucătăriei de la etajul doi și așteptam. I-am făcut cu mâna lui Frank, iar el ne-a răspuns. Am simțit un val de căldură când ne salutăm, și știam că Kjell Bjarne simte și el aceeași tovarășie strânsă.

N-a fost întotdeauna așa. La început l-am urât pe Frank. Seara stăteam și ne imaginam că îl torturăm de moarte. Ni-l imaginam legat cu cătușe de coada unui tren, târât prin gheață și prin zăpadă. Sau țipând într-o baie de acid. Lăsat de izbeliște în mijlocul unei haite de bull-terrieri supărați. Bineînțeles, nu erau decât închipuiri și născociri. Lui Kjell Bjarne nu-i stă în fire să facă rău altcuiva decât lui însuși, iar chestia asta e valabilă și pentru mine.

Dar Frank se băga tot timpul! Avea ceva de comentat despre orice spuneam și făceam. Era insuportabil! Nimic nu era suficient de bun, iar când am strâns destul curaj cât să-i spun exact ce gândesc, mi-a spus fără menajamente să tac din gură. Au fost vremuri grele, mai ales la început, când încă eram singur în apartament și de multe ori îmi doream să fiu înapoi la Centrul de Reabilitare Brøynes, unde era de serviciu drăguța soră Gunn. I-am scris să-i spun că am aterizat undeva în vecinătatea iadului, dar mi-a răspuns spunându-mi că ar trebui să nu mai exagerez atât de mult și să am o atitudine pozitivă. Și că oricum, bunul meu prieten Kjell Bjarne avea să mă urmeze în curând. Mi-a transmis salutări din partea lui.

Exagerări? Atitudine pozitivă? Când Frank își bătea joc de idealurile mele și îmi lua în râs simțul estetic? Cine urma să trăiască în apartament, el sau eu? Cum a ales să-și zugrăvească apartamentul lui îl privea numai pe el; dar cinstit ar fi fost ca în casa mea eu să decid cum amenajez. Am vrut pereți portocalii în tot apartamentul și gata! Am cheltuit tot bugetul pentru

amenajare pe vopsea portocalie. Dar nici nu deschisese bine prima cutie când a venit Frank și le-a confiscat pe toate. „Alb“, a zis el, și a schimbat fiecare litru de vopsea, sub ochii mei! Peste toate astea, a trebuit să-l ajut și să care cutiile. Stăteam lângă Frank în magazin, în timp ce el și vânzătorul – un mizerabil cu creierul cât nuca, apropo – făceau glume pe seama alegerii mele. Când m-am apucat să le țin o mică prelegere despre gândirea democratică mi-a răs în față și a zis că vorbesc de lucruri depășite. El era cel care lua deciziile. Și că, oricum, apartamentul nu era al meu, ci al Consiliului Municipal Oslo, așa că el putea spune ce-i place.

Chiar m-a durut. Îmi plăcea să cred că apartamentul e al meu. Al nostru. Al meu și al lui Kjell Bjarne. Kjell Bjarne mi-a scris de la Brøynes să mă întrebe cum mă descurc cu amenajarea. I-am răspuns că nu merge prea bine. Că unul, Frank, se pune de-a curmezișul tot timpul. Iar în ce privește ideea unei grădini suspendate în sufragerie – ei bine, puteam să uităm de asta. Frank nici nu voia să audă.

Se auzeau pașii lui Frank pe scări. E singurul om din câți am întâlnit vreodată care întotdeauna aleargă în sus pe scări. Cu cât sunt mai multe și mai abrupte, cu atât mai bine. Frank aleargă. Și pe urmă, codul familiar: trei scurte și una lungă. Apelul secret al Rezistenței norvegiene. Dădui din cap către Kjell Bjarne, care se repezi în hol să deschidă ușa. Îi auzii vorbind, pocnindu-se unul pe altul pe spate, și simții cum mi se ridică lacrimi în ochi. Pentru că fusesem binecuvântat cu asta! Să fiu parte a acestei prietenii bune, zdravene, deloc sentimentale. Îmi ștersei repede ochii cu șervetul pentru vase și trecui în sufragerie.

Frank nici măcar n-avea răsuflarea tăiată. Avea condiția fizică a unui leopard. Se aruncă pe canapea și începu să-și scarpine mustața cenușie.

— Totul e în regulă, Elling?

Îl asigurai că viața se află într-un echilibru mai mult sau mai puțin perfect. Nu-i spusei nimic despre dorul de bucuria și căldura copilăriei. Nici n-avea cum să înțeleagă. Unele zone rămân impenetrabile, chiar și pentru prietenii apropiați din Consiliul Municipal Oslo.

— Minunat, zise el. Și, din câte văd, arată mult mai curat aici decât acasă la mine. Aruncă o privire prin cameră.

Și chiar era curat. Nicio pată. La Brøynes învățasem niște șmecherii, știam cum să țin lucrurile lună. De fapt, începusem să cred că e foarte important să ții lucrurile curate. O tură rapidă cu o cârpă și cu apă caldă și sentimentul de bunăstare crește cu o treaptă sau două.

— Ce face Janne? întrebă Kjell Bjarne excavând în nara stângă.

— Bine, cred, răspuse Frank. E în Mallorca. Doar pentru o săptămână. Se întoarce vineri.

— Singură? întrebă Kjell Bjarne.

— Da, eu nu pot să plec. Trebuie să alerg peste tot, să mă asigur că tipi ca voi nu fac belele. Săptămâna trecută, un țăcănit de la Bjølsen a încercat să ajungă în apartamentul vecinului spărgând peretele.

— Dar noi nu suntem așa! exclamă Kjell Bjarne.

— Ce-ați mai făcut de când v-am văzut ultima oară? întrebă Frank, de parcă nici nu l-ar fi auzit pe Kjell Bjarne. Ați ieșit să aruncați și voi o privire la viața reală, sau ați stat înăuntru și v-ați zgâit la pereți?

— Dac-aș avea o prietenă, n-aș lăsa-o să plece singură în vacanță, zise Kjell Bjarne. Ar avea de furcă cu mine.

— Ce tot zici acolo, hipopotam bătrân?! Cine-a zis că mi-a cerut voie? V-am întrebat dacă tu și Elling ați mai ieșit la aer de când v-am văzut ultima oară. Asta vreau să știu.

Numai gura era de el, numai gura! Dar știam eu cum este. Nu-mi scăpase faptul că încearcă să lase baltă cât mai repede subiectul cu Janne. Kjell Bjarne avea dreptate – într-o relație sănătoasă, nimeni n-ar pleca în Mallorca fără să-și întrebe partenerul. Pur și simplu nu e bine. Și uite-l, face pe durul, încercând din răspuțeri să-și mascheze tulburările interioare. Îmi părea tare rău de el. Orice idiot își putea imagina peste câte tentații dădea Janne în Mallorca. Am fost și eu la Mediterană, și știu! Vacanțele ieftine n-au fost inventate ca să încurajeze monogamia, asta-i sigur. Se întâmplă tot felul de lucruri, din zori și până-n noapte.

M-am străduit să-mi îndepărtez din minte o imagine cu Janne și echipa de fotbal de acolo.

— Vrei o cola? întrebă Kjell Bjarne.

— Dumnezeule, sunteți complet duși! Da, vreau o cola. Ați făcut ceva în ultimele două săptămâni?

Voiam să mint. Vedeți, știam exact ce vrea să audă. Voia să-i spunem cât de activi și sociabili am fost. Voia să creăm o viață în care Kjell Bjarne și Elling ies prin oraș și își fac de cap, își fac prieteni și legături pe ici, pe colo, peste tot. Un prieten nou în fiecare minut. Trăncăneală la cafenea, la bar, la club. Doi învingători care-i dau pe toți pe spate cu șarmul lor nemilos.

Dar noi nu eram așa. Eu și Kjell Bjarne pur și simplu nu eram așa. Eram mai degrabă genul anxios. Locurile zgomoatoase, gălăgioase, ne speriau. Și, cum nu știam cine sunt vecinii noștri, preferam să nu-i întâlnim pe scări. Ne simțeam în siguranță acasă. Era ceva rău în asta?

— Eu cobor tot timpul la supermarket să cumpăr mâncare, zise Kjell Bjarne punând în fața lui Frank o sticlă de cola de un litru și jumătate și un pahar. Încep să-l știu pe tipul de la casă. Se numește P. Jonnson. Are douăzeci de ani, cred.

Frank simulă vag niște aplauze și deschise sticla de cola.

— Elling, n-ai putea să te așezi? Ce stai acolo și te holbezi la mine? Mă iriți.

Mă așezai, încercând din greu să nu mă uit fix la el.

— Și tu?

— Eu?

— Ai fost și tu jos la supermarket?

Îi explicai că supermarketurile sunt treaba lui Kjell Bjarne. Și că era prima oară când auzeam de P. Jonnson.

Frank dădu paharul de cola pe gât dintr-o mișcare și râgâi.

— Nu e bine, băieți! Unde vă e cheful de ieșit?

— Ce vrei să facem? îl întrebai. Simțeam cum îmi tremură vocea de indignare, și era îndreptățită. Poate ar trebui să răpim oameni de pe stradă și să-i aducem aici?

Frank împinse paharul și se ridică.

— Hai să mergem la film, zise.